

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne.

Viite

Lauhanen, R. 2017. Ruokaa, energiaa, puuta vai jotain muuta? Ilkka 23.10.2017,
13.

SeAMK

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

www.seamk.fi

verkkolehti.seamk.fi

Ruokaa, energiaa, puuta vai jotain muuta?

Suomen itsenäisyyden juhlavuosi jää historiaan valitettavan ikävänä kasvukautena, kun Etelä-Pohjanmaan kevätiljoista osa jäänee puimatta. Ei saisi olla jälkiviisas, mutta leasing-nurmet ja -laitumet sekä pelto-bioenergiakasvit olisivat tänä vuonna voineet helpottaa maatilojen ahdinkoa.

Järkevämpää on kuitenkin valmistaa viljasta jokapäiväistä leipää kuin polttaa jyvät energiaksi puupellettien seassa. Meksikossa maissiruokien hinnat nousivat, kun Yhdysvalloissa aloitettiin maissipohjaisen biopoltoaineen valmistus. Mutta onneksi suomalainen mäntypohjainen biodiesel ei vie peltotala elintarviketuotannolta.

Vaikka EU:n tulisi harjoittaa maanosan asioiden kokonaisoptimointia, on ilmasto-, energia- ja maankäyttöpoliitikasta tullut kansallisvaltioiden osaoptimointia.

Etelä-Pohjanmaa oli nykyisten kehitysmaiden tilanteessa Könnin kuokkamiehen ja kytösavujen aikaan. Nykyinen ruokamaakunta ei olisi näin vahva ilman mittavia soiden ojituksia ja raivauksia.

Hyvänä esimerkkinä kivihii-voimalaitokset saivat jokin aika sitten puu- ja turvevoimaloita vähemmän savukaasujen päästövähennystavoitteet. Päätös olisi saattanut olla toinen, jos Keski-Eurooppa lämpiäisi turpeella.

Parhaillaan arvioidaan EU:n uusiutuvan energia direktiiviä (RED II). Osana prosessia tarkastellaan kiinteiden, nestemäisten ja kaasumaisten biomassojen kestävyyskriteereitä.

Eräs hollantilainen taho haluaisi kieltää energiapuun korjuun Suomen suometsissä. Lisäksi keskustellaan, voiko turvepeltoja käyttää bioenergiakasvien tuotantoon? Nämä kysymykset ovat vakavia etelä-pohjalaisille maa- ja metsätiloil- le jatkossa.

Käynnissä oleva metsien hiilinielukeskustelukin vaikuttaa mielenkiintoiselta vuoden 2013 metsätilastojen perusteella. Tuolloin Suomen metsien hakkuut olivat noin 56 miljoonaa kiintokuutiometriä. Samanai-

kaisesti maailman metsien hakkuumäärä oli 3,6 miljardia kuutiota, josta polttopuun osuus oli 52 prosenttia FAO:n ja Metlan mukaan.

Kun puuta poltetaan Intiassa ja Suomessa, syntyy samaa hiilidioksidia. Intiassa hiilidioksidia syntyi tilastovuonna vain paljon enemmän kuin Suomessa, sillä Intian polttopuuhakkuut olivat 307 miljoonaa ja Suomen noin 8 miljoonaa kuutiota. Intiassa ja muissa vastaavissa maissa puu palaa myös nuotiolla ruoanlaitossa.

Vuoden 2000 elokuussa nautin Malesian viidakoiden kuumuudesta ja linnunlaulusta ilimato- ja vältellen. Valitettavasti sademetsät vähenevät, kun niitä raivataan pelloiksi.

Suuren väestönkasvun kehitysmaissa tarvitaan lisää ruokaa. Ja jos ruoka loppuu, niin vallankumous alkaa. Suomesakin muuten oli kova ruokapula vuonna 1917.

Etelä-Pohjanmaa oli nykyisten kehitysmaiden tilanteessa Könnin kuokkamiehen ja kytösavujen aikaan. Nykyinen ruokamaakunta ei olisi näin vahva ilman mittavia soiden ojituksia ja raivauksia.

Soiden hyötykäytön moitintojen on hyvä pohtia, onko 2010-luvun omakotitalo rakennettu runsaat 50 vuotta sitten ojitetulle rämeelle?

Arvokasta suoluontoa on valitettavasti kadonnut peruskuivatuksen myötä, mutta osin soiden hyödyntämisen myötä Seinäjoki on voinut kasvaa ja kehittyä moderniksi C21-kaupungiksi.

Risto Lauhanen
Kirjoittaja on SeAMKin Ruokakäytön tutkimus- ja kehittämisspäälikkö sekä Helsingin yliopiston dosentti.

